

IMPLEMENTATIEHANDLEIDING

Document 4

Foto: DEEL

Voor zowel de subsidieregeling individuele en collectieve deelmobiliteit als de subsidieregeling collectieve deelauto-initiatieven (lease) is een implementatiehandleiding opgesteld. De implementatiehandleiding licht per artikel de te maken keuzes toe. Het doel is om gemeenten te ondersteunen bij de keuzes die moeten worden gemaakt om deze subsidieregeling vast te stellen. De opzet volgt een vergelijkbare structuur als de Modelbepalingen voor de APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Allereerst volgt een leeswijzer die ook bij de modellen staat, om duidelijk te maken wat de leestekens betekenen en waar welke keuzes gemaakt moeten worden. Vervolgens worden een aantal algemene aandachtspunten omschreven die vaker terugkomen in de modelregelingen. Daarna volgt de artikelsgewijze implementatiehandleiding van de subsidieregeling individuele en collectieve deelmobiliteit en ten slotte de artikelsgewijze implementatiehandleiding van de subsidieregeling collectieve deelauto-initiatieven (lease).

LEESWIJZER MODELBEPALINGEN EN TOELICHTING

(*iets*) = optionele bepaling, zie bijvoorbeeld artikel 3

(...) of (bijvoorbeeld) (*iets*) = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 7, eerste lid onder a.

(iets **OF** iets) = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld de artikelen 15 tot en met 18.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 11. Dit artikel is optioneel, maar als het wordt toegevoegd moet het ook nog nader door de gemeente worden ingevuld.

Foto: OnzeAuto

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN BIJ DE IMPLEMENTATIE

Bij de implementatie van deze subsidieregelingen zijn er een aantal aspecten die vaker terugkomen en waar dus steeds op gelet moet worden:

- als er leden, onderdelen of subonderdelen wegvallen of bijkomen, moet de nummering aangepast worden;
- als een artikel twee leden, onderdelen of subonderdelen heeft en één daarvan valt weg, dan is de nummering niet meer nodig;
- bij aanpassingen in de bepalingen, moet vaak ook de toelichting worden aangepast;
- op een aantal plaatsen moet de naam van de gemeente, de citeertitel van de Algemene Subsidieverordening (ASV) of een artikel van de ASV worden ingevoegd.

Voor de subsidieregeling individuele en collectieve deelmobiliteit is het in het algemeen nog belangrijk dat er op meerdere plaatsen 'deelauto(, deelscooter of deelbakfiets)' staat. Hier moet alleen het vervoersmiddel of de vervoersmiddelen komen te staan, waar subsidie voor wordt verstrekt.

INHOUDSOPGAVE

1 IMPLEMENTATIEHANDLEIDING BIJ DE SUBSIDIEREGELING INDIVIDUELE EN COLLECTIEVE DEELMOBILITEIT

ARTIKEL 1.	Begripsbepalingen
ARTIKEL 3.	Doel
ARTIKEL 4.	Doelgroep
ARTIKEL 5.	Activiteiten
ARTIKEL 7.	Hoogte van de subsidie
ARTIKEL 8.	Subsidieplafond
ARTIKEL 9.	Wijze van verdeling
ARTIKEL 10.	Aanvraag
ARTIKEL 11.	Aanvraagtermijn
ARTIKEL 12.	Beslistermijn
ARTIKEL 13.	Aanvullende weigeringsgronden
ARTIKEL 14.	Aanvullende verplichtingen
ARTIKEL 15 T/M 18.	Vaststelling

Foto: DEEL

2 IMPLEMENTATIE VAN DE SUBSIDIEREGELING COLLECTIEVE DEELAUTO INITIATIEVEN (LEASE)

ARTIKEL 1.	Begripsbepalingen
ARTIKEL 3.	Doel
ARTIKEL 5.	Activiteiten
ARTIKEL 7.	Hoogte van de subsidie
ARTIKEL 8.	Subsidieplafond
ARTIKEL 9.	Wijze van verdeling
ARTIKEL 10.	Aanvraag
ARTIKEL 11.	Aanvraagtermijn
ARTIKEL 12.	Beslistermijn
ARTIKEL 13.	Aanvullende weigeringsgronden
ARTIKEL 14.	Aanvullende verplichtingen
ARTIKEL 15 T/M 18.	Vaststelling

IMPLEMENTATIEHANDLEIDING BIJ DE SUBSIDIEREGELING INDIVIDUELE EN COLLECTIEVE DEELMOBILITEIT

ARTIKEL 1. BEGRIPSBEPALINGEN

In deze modelbepaling zijn de in deze regeling voorkomende definities opgenomen. Begrippen die door wijzigingen in de subsidieregeling wegvallen of worden toegevoegd, moeten worden aangepast.

Bewonersgroep	Een bewonersgroep is een groep huishoudens binnen een bepaald gebied die samen een vervoersmiddel delen. Het college bepaalt het minimumaantal huishoudens en moet, mede gelet op de bevolkingsdichtheid, eisen stellen aan het gebied waarbinnen de huishoudens wonen. Dit kan bijvoorbeeld een minimumaantal van drie huishoudens zijn, die binnen een gebied van vier vierkante kilometer wonen, dus ongeveer 2 bij 2 kilometer.
---------------	---

Buurtcoöperatie	Bij de buurtcoöperatie moet het college ook het minimumaantal huishoudens en het gebied waarbinnen de huishoudens wonen. Een buurtcoöperatie is een rechtspersoon en wordt vaak
-----------------	---

>	opgericht in een verder gevorderde fase van het deelvervoer. Het ligt daarom voor de hand om het minimumaantal huishoudens hoger vast te stellen dan bij de bewonersgroep, bijvoorbeeld op vijf huishoudens.
---	--

Deelauto	Bij deze definitie kan het college toevoegen dat de deelauto emissieloos moet zijn, als dat voor de gemeente relevant is. Als een deelauto emissieloos moet zijn, moet dat vervolgens ook in de aanvraagvereisten of de verplichtingen terugkomen.
----------	--

(Deel)bakfiets en (deel)scooter	Deze definities zijn optioneel en alleen relevant als er op grond van deze subsidieregeling subsidie wordt verstrekt voor het plaatsen en rijklaar maken of sleutelloos maken van een deelbakfiets of deelscooter.
---------------------------------	--

Sleutelloos maken

Deze definitie is optioneel en alleen relevant als er voor die activiteit ook subsidie wordt verstrekt op grond van het tweede lid van artikel 5. Het sleutelloos maken van een auto, scooter of bakfiets vergroot het gemak van het delen. Door het openen via een tag of app mogelijk te maken, hoeft er geen fysieke sleutel meer te worden overgedragen.

Van de straat halen

Bij het tweede zinsdeel van deze begripsbepaling moet het college een keuze maken. De eerste optie is alleen relevant als de gemeente het verminderen van het autogebruik in het algemeen belangrijk vindt, bijvoorbeeld om uitstoot of verkeersdruk te verminderen. De tweede optie is alleen relevant als het verminderen van het aantal auto's in de openbare ruimte een doel is van de gemeente en is opgenomen in artikel 3.

1-op-1 delen

Deze definitie is optioneel en alleen relevant als het tweede lid van artikel 5 wordt toegevoegd.

Foto: OnzeAuto

ARTIKEL 3. DOEL

In dit artikel moet het college het doel van deze subsidieregeling bepalen. Voor veel gemeenten zal het doel van het stimuleren van het gebruik van deelvervoer voornamelijk het verminderen van uitstoot en het bevorderen van sociale cohesie zijn. In sommige gemeenten, naar verwachting vooral in grotere gemeenten, kan het verminderen van het aantal auto's in de openbare ruimte echter ook een doel zijn. Dit kan het absolute aantal auto's in de gemeente betreffen, of het aantal auto's per persoon. Dit artikel biedt dan ook de mogelijkheid dat doel ook expliciet te benoemen.

ARTIKEL 4. DOELGROEP

De doelgroep bewoners is optioneel en alleen relevant als het tweede lid van artikel 5 aan deze subsidieregeling wordt toegevoegd. Als bewoners geen relevante doelgroep is, is de opsomming in dit artikel niet meer nodig en kan het één lopende zin worden.

ARTIKEL 5. ACTIVITEITEN

Het college bepaalt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. De activiteiten zijn het fundament van de subsidieregeling en weerspiegelen het doel uit artikel 3. Het model biedt hiervoor een basis, maar activiteiten kunnen worden uitgebreid, aangepast of geschrapt.

Onderdeel a wordt verder uitgesplitst. Subonderdeel 3 bevat daarbij een optioneel deel, dat alleen nodig is wanneer de gemeente geen stalling voor de bewoner verschaft en de stallings- en verzekeringskosten wil subsidiëren. Dit zal primair aan de orde zijn in grotere gemeenten waar parkeren schaars en vaak betaald is.

Onderdeel c en d van het eerste lid zijn optioneel en alleen relevant als het college ook subsidie verstrekt voor het plaatsen en rijklaar maken van andere vervoersmiddelen dan de auto. Zoals in het algemene deel van de implementatiehandleiding al is benoemd, moet op verschillende plekken in de subsidieregeling de opsomming van de vervoersmiddelen naar aanleiding van de keuze in dit artikel worden aangepast.

Onderdeel e, h, i en k zijn optioneel. Het college moet besluiten of er subsidie voor deze activiteiten wordt verstrekt. De gestegen verzekeringskosten betreffen de stijging van de kosten ten opzichte van de oude polis. Het college kan kiezen of daarvoor subsidie wordt verstrekt. Ook hoeft er bijvoorbeeld geen subsidie voor professionele begeleiding te worden verstrekt als een bewonersgroep of buurtcoöperatie begeleiding vanuit de gemeente krijgt. Het is daarbij wel van belang dat als onderdeel h niet wordt opgenomen,

er ook geen subsidie voor professionele begeleiding voor het oprichten van een buurtcoöperatie (onderdeel j) kan worden aanvraagd. Onderdeel j zou dan moeten worden uitgebreid om ook subsidie voor professionele begeleiding te kunnen aanvragen. Ook het vergoeden van sloop-, stallings- of verzekeringskosten is niet nodig wanneer de gemeente een stalling beschikbaar stelt. Communicatiekosten uit onderdeel k gaan ten slotte over de werving en verdere bekendmaking van deelvervoer, zodat de bewonersgroep of buurtcoöperatie groeit of zodat andere bewoners ook starten met deelvervoer.

Het tweede lid is ten slotte ook optioneel en alleen nodig als het college ook subsidie verstrekt voor 1-op-1-delen. Bewoners kunnen dan subsidie krijgen voor het sleutelloos maken van hun vervoersmiddel. Vervolgens kunnen zij hun vervoersmiddel beschikbaar stellen aan andere gebruikers door middel van een deelsysteem of deelplatform.

Het college moet zich bij 1-op-1 delen realiseren dat het mogelijk kan zijn dat er wel subsidie aan bewoners wordt toegekend, maar vervolgens toch het vervoersmiddel niet beschikbaar wordt gesteld. Dit kan worden voorkomen door het beschikbaar stellen van het vervoersmiddel als verplichting in deze subsidieregeling op te nemen.

Meer praktische informatie over hoe de gemeente kan ondersteunen bij het plaatsen van een deelauto, is te vinden in de [Toolkit Bewonersinitiatieven](#).

Foto: OnzeAuto

ARTIKEL 7. HOOGTE VAN DE SUBSIDIE

Het college bepaalt de maximale hoogte van de subsidie. Dit is een per activiteit nader te bepalen bedrag, dat afhankelijk is van het budget dat de gemeente hiervoor beschikbaar kan en wil stellen. Het is in elk geval niet nodig dat de te verstrekken subsidiebedragen kostendekkend zijn. Het is ook mogelijk om gebruik te maken van percentages, zoals bijvoorbeeld 80% van de kosten voor het oprichten van een buurtcoöperatie. Bij de verantwoording moet dan gebruik worden gemaakt van facturen en de eventuele bevoorschotting moet in lijn zijn met de gekozen percentages.

Wat de hoogte van de bedragen is, kan dus uiteenlopen. Dit blijkt in de praktijk ook. In de volgende tabel staan de bedragen die op dit moment in de gemeente Groningen en Den Haag worden gehanteerd. Een deel van de activiteiten staat niet expliciet in de subsidieregeling van deze gemeenten. Het richtlijnbedrag is dan opgebouwd uit de onderdelen die onder die activiteit vallen. Het is daarnaast belangrijk dat de gemeente Groningen naar aanleiding van een evaluatie overweegt de bedragen te verhogen om het stimulerende effect te verhogen. Aan de hand van de subsidiebedragen die door de gemeenten worden gehanteerd is in de rechterkolom een subsidiebedrag ingeschat dat in het algemeen redelijk kan worden geacht in de tegemoetkoming. Maar gemeenten kunnen zelf bepalen wat zij redelijk achten. Zo heeft Den Haag ervoor gekozen om hoger in de kosten tegemoet te komen. Ten slotte kan het wenselijk zijn om per activiteit een maximum te stellen, zoals bij de gemeente Groningen.

De bedragen in deze tabel zijn enkel richtlijnen. Afhankelijk van de wensen en budgetten van de gemeente, kunnen deze bedragen per gemeente anders zijn.

In het bijzonder voor de professionele begeleiding is het van belang na te gaan welke begeleiding de gemeente kan bieden, zoals het ondersteunen bij de werving van leden, en welke begeleiding vanuit een externe partij kan komen, zoals het sluiten van een lease-contract. Deze begeleiding is vaak verschillend, waardoor allebei de vormen van begeleiding nodig kunnen zijn.

	Groningen	Den Haag	Inschatting redelijke tegemoetkoming
Proefperiode: a. plaatsen en rijklaar maken; b. extra kosten kortlopend leasecontract; c. stallingskosten; d. kosten stilstaande auto	€-	€-	€5100,- a. € 1200,- b. € 300,- c. € 300,- per maand per auto d. € 300,- per maand per auto
Plaatsen en rijklaar maken van een deelauto	€400,- met een maximum van vier deelauto's	€1250	€1200
Plaatsen en rijklaar maken van een deelscooter	€-	€1250	€1000
Plaatsen en rijklaar maken van een deelbakfiets	€-	€1250	€1000
Gestegen verzekeringskosten	€-	€-	€250
Inrichten van een deelsysteem	€400,- met een maximum van vier deelauto's	€2000	€2000
Bestickeren of markeren	€-	€250	€200
Professionele begeleiding	€-	+/- €5000,-	€3000,- voor de proefperiode, €1500,- per maand daarna
Slopen, stallen of verzekeren	€-	€-	Slopen: €100,- Stallen en verzekeren: €300,- per maand
Oprichten van een buurtcoöperatie	€2000	€7500,- dit is inclusief professionele begeleiding.	€5000

tabel gaat verder op de volgende pagina >

Foto: DEEL

Het tweede lid van artikel 5 is optioneel en alleen relevant als het college subsidie verstrekt voor 1-op-1-delen.

Het derde lid is optioneel en alleen relevant als het college deze bedragen jaarlijks wil indexeren. Als de jaarlijkse indexering wordt toegevoegd, moet worden ingevuld op welke manier er wordt geïndexeerd. Het college kan daar jaarlijks over beslissen, maar het is ook mogelijk in een vaste indexeringswijze te voorzien. Het kan behulpzaam zijn om een indexatie-mogelijkheid toe te voegen, om kosten opnieuw te kunnen bepalen wanneer ze niet meer toereikend zijn. Ervaring uit Groningen leert dat een optie tot indexatie waardevol kan zijn.

	Groningen	Den Haag	Inschatting redelijke tegemoetkoming
Communicatiekosten	€-	€500,- voor het organiseren van een promotie-evenement.	€250
Overige kosten	€600,- met een maximum van vier deelauto's. Hieronder valt de risico-opslag bij een kortlopend leasecontract.	€-	€500
Sleutelloos maken van een auto	€-	€500	€500
Sleutelloos maken van een scooter	€-	€250	€200
Sleutelloos maken van een bakfiets	€-	€250	€200

Meer praktische informatie over hoe de gemeente kan ondersteunen bij het plaatsen van een deelauto, is te vinden in de [Toolkit Bewonersinitiatieven](#).

ARTIKEL 8. SUBSIDIEPLAFOND

Het college bepaalt het subsidieplafond. Het subsidieplafond is het maximale totaalbedrag dat voor deze subsidieregeling beschikbaar is. Doorgaans is dit een bedrag per kalenderjaar, maar het kan ook voor een andere periode of bijvoorbeeld per wijk of buurt worden vastgesteld. Ook is het mogelijk om het subsidieplafond per kalenderjaar te laten verschillen. In dat geval moet aan het eerste lid een opsomming van het bedrag per kalenderjaar worden toegevoegd. Als in artikel 7 het tweede lid wordt opgenomen, moet dat aan het eerste lid van artikel 8 worden toegevoegd.

In het tweede lid moet het artikel van de ASV worden ingevoegd dat ziet op de regels die in acht worden genomen bij een verlaging van het subsidieplafond.

ARTIKEL 9. WIJZE VAN VERDELING

In dit model is gekozen voor een verdeelsystematiek van wie het eerst komt, wie het eerst maalt. De datum van ontvangst van een complete aanvraag, bepaalt dan de volgorde waarin subsidie wordt verleend. Als met een aanvraag het subsidieplafond wordt bereikt, zal aan de volgende aanvraag geen subsidie meer worden verleend.

Als er alleen digitale aanvragen kunnen worden ingediend moet aan het tweede lid worden toegevoegd dat ook het

tijdstip van belang is. De volgorde van ontvangst blijft dan leidend voor de verdeelsystematiek.

Als het ook mogelijk is een aanvraag per post te doen, is het niet altijd mogelijk om de volgorde van ontvangst vast te stellen. Het derde lid moet dan worden toegevoegd om een terugvaloptie te hebben als er meerdere aanvragen op één dag binnenkomen en het subsidieplafond daarmee wordt overschreden. Deze terugvaloptie is een loting tussen de aanvragen die op dezelfde dag zijn binnengekomen.

ARTIKEL 10. AANVRAAG

Het college stelt in dit artikel eisen aan de gegevens die een aanvrager moet aanleveren om een complete aanvraag in te dienen. Deze gegevens kunnen per activiteit verschillen. Het model biedt hiervoor een basis, maar de aanvraagvereisten kunnen uitgebreid, aangepast of geschrapt worden.

De omschrijving van de proefperiode uit subonderdeel 1 van onderdeel a is nuttig om op papier te hebben maar kan voor bewoners een drempel zijn. Het is dan ook van belang in het aanvraagformulier duidelijk te maken wat hier precies in moet staan en dat dit niet al te uitgebreid hoeft te zijn. Dit geldt ook voor de omschrijving van de opzet in subonderdeel 1 van onderdeel b. Subonderdeel 3 van onderdeel a en b is optioneel en alleen relevant als het college de emissieklasse van de auto of scooter belangrijk vindt. De emissieklasse kan drempelverhogend werken. De onderdelen c, d, e en g zijn optioneel

en alleen relevant als die activiteiten in artikel 5 zijn opgenomen.

Indien er in deze subsidieregeling gebruik wordt gemaakt van een aanvraag tot vaststelling, kan in de artikelsgewijze toelichting van dit artikel worden toegevoegd dat de uiteindelijk betaalde factuur onderdeel is van de verantwoording.

ARTIKEL 11. AANVRAAGTERMIJN

Dit artikel is optioneel en alleen relevant wanneer het college een andere aanvraagtermijn wil hanteren dan in de gemeente op grond van de ASV gebruikelijk is.

ARTIKEL 12. BESLISTERMIJN

Dit artikel is optioneel en alleen relevant wanneer het college een andere beslistermijn wil hanteren dan in de gemeente op grond van de ASV gebruikelijk is.

ARTIKEL 13. AANVULLENDE WEIGERINGSGRONDEN

Het college kan, in aanvulling op de ASV, weigeringsgronden aan de subsidieregeling toevoegen. Het ligt in elk geval voor de hand dat het college een subsidieaanvraag weigert, wanneer een bewoner binnen de bewonersgroep of buurtcoöperatie al subsidie ontvangt voor dezelfde activiteit.

Onderdeel b van deze bepaling is optioneel. Deze weigeringsgrond is niet nodig, maar kan een handvat zijn om te voorkomen dat bewoners subsidie voor zeer hoge kosten voor professionele begeleiding of de oprichting van een buurtcoöperatie aanvragen.

Foto: OnzeAuto

ARTIKEL 14. AANVULLENDE VERPLICHTINGEN

Het model biedt voor de aanvullende verplichtingen de basis, maar de verplichtingen kunnen uitgebreid, aangepast of geschrapt worden. Gemeenten kunnen dus verplichtingen weghalen en aanvullen waar zij dat nodig vinden. Het is belangrijk te benoemen dat verplichtingen als drempel kunnen worden ervaren. Het college moet een afweging maken tussen controle en toegankelijkheid van de subsidieregeling en dus het gebruik van deelautomobiliteit.

In het model is nu een onderscheid gemaakt tussen verplichtingen die bij bepaalde activiteiten altijd gelden en verplichtingen die het college, in aanvulling op de ASV, kan verbinden aan elke subsidieverlening. De vaste verplichting staat in het eerste lid en geldt alleen wanneer er subsidie wordt aangevraagd voor de proefperiode of het plaatsen en rijklaar maken van de extra deelauto, deelscooter of deelbakfiets. De optionele verplichtingen staan in het tweede lid. Bij de optionele verplichtingen maakt het college dus bij elke subsidieaanvraag de afweging welke verplichtingen in deze situatie noodzakelijk zijn. Zo kan het in landelijke gebieden minder nodig zijn om per deelauto minimaal twee auto's die in het bezit zijn van de personen binnen de huishoudens van straat te halen, of is de kennisuitwisselingsbijeenkomst een te grote last omdat de bewonersgroep klein is.

Wanneer de subsidieontvanger niet aan deze verplichtingen voldoet, kan de subsidie lager worden vastgesteld of worden ingetrokken. Als er in de subsidieregeling wordt gekozen

voor directe vaststelling, kan die vaststelling echter worden ingetrokken of ten nadele van de ontvanger worden gewijzigd als de situaties uit 4:49, eerste lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) zich voordoen.

Onderdeel b is optioneel en alleen relevant als de gemeente inzicht wil in het daadwerkelijke gebruik van het deelvervoer.

Subonderdeel 5 van onderdeel a uit het tweede lid is optioneel en eveneens alleen relevant als de gemeente inzicht wil in het daadwerkelijke gebruik van het deelvervoer. Deze gegevens kunnen over het algemeen ook door een deelplatform worden verschaft, als er samenwerking is met een deelplatform. Dan is er soms geen tussenkomst nodig van de bewonersgroep of buurtcoöperatie.

Onderdeel b van het tweede lid is alleen relevant, als het college subsidie voor 1-op-1 delen verstrekt.

DIRECTE VASTSTELLING OF AANVRAAG TOT VASTSTELLING MET MIDDELGROTE VERANTWOORDING OF GROTE VERANTWOORDING (ARTIKEL 15 TOT EN MET 18)

Het college bepaalt of subsidie direct wordt vastgesteld of dat de subsidieontvanger na de verlening een aanvraag tot vaststelling indient met een verantwoording. De keuze heeft gevolgen voor de lasten voor het college en voor de subsidieontvanger. Een directe vaststelling van de subsidie is eenvoudiger, maar bij verantwoording na verlening kan er beter gecontroleerd worden of en hoe activiteiten zijn uitgevoerd. Het college kan vervolgens nog een keuze maken in de wijze van verantwoording.

Als het college kiest voor directe vaststelling neemt het college artikel 15 met het opschrift 'Subsidievaststelling' in de subsidieregeling op. Als een bewonersgroep, buurtcoöperatie of bewoner dan een subsidieaanvraag indient, bepaalt het college of is voldaan aan de aanvraagvereisten. Als dat zo is, wordt de subsidie verleend. Bij directe vaststelling wordt de subsidie vervolgens ook meteen vastgesteld en krijgt de bewonersgroep, buurtcoöperatie of bewoner 100% van de verleende subsidie uitbetaald. Deze vaststelling kan achteraf worden ingetrokken of gewijzigd als toch blijkt dat niet aan de verplichtingen is voldaan, volgens artikel 4:49, eerste lid, onderdeel c, van de Awb. Directe vaststelling wordt doorgaans gebruikt bij subsidies onder de €5.000,-.

Het college kan ook bepalen dat het de subsidie eerst verleent en dat de subsidieontvanger na afloop een aanvraag tot vaststelling moet indienen waarbij moet worden aangetoond dat er is voldaan aan de verplichtingen. Als het college voor die variant kiest, neemt het college de artikelen vanaf artikel

15 met het opschrift 'Bevoorschotting' tot en met artikel 18 in de subsidieregeling op.

Bij vaststelling na verlening vooraf beoordeelt het college niet alleen bij het indienen van de aanvraag of aan de aanvraagvereisten en voorwaarden is voldaan, maar vindt ook een beoordeling achteraf plaats. Verder is het gebruikelijk dan ook een bepaling op te nemen op grond waarvan een voorschot op de subsidie wordt verstrekt. Daarnaast moet het college bepalen hoe die bevoorschotting precies plaatsvindt, welke indieningstermijn en vaststellingstermijn er wordt gehanteerd en welke gegevens er bij de aanvraag tot vaststelling moeten worden aangeleverd. Als er daarbij wordt afgeweken van de ASV, moet het college dat in de subsidieregeling aangeven.

Het college bepaalt welke gegevens bij de verantwoording moeten worden aangeleverd en kan daarin een keuze maken welke versie van artikel 17 wordt geïmplementeerd. Het college kan kiezen voor een middelgrote verantwoording of grote verantwoording. Bij de middelgrote verantwoording levert de subsidieontvanger enkel financiële bewijsstukken aan. Deze verantwoording wordt doorgaans gebruikt bij subsidies tussen de €5.000,- en €50.000,-. Bij de grote verantwoording levert de subsidieontvanger een inhoudelijk en een financieel verslag aan. Deze verantwoording wordt doorgaans gebruikt bij subsidies van meer dan €50.000,-. Het is daarbij nog optioneel om het tweede lid op te nemen, waarin voor een aantal activiteiten

alleen beeldmateriaal ingediend hoeft te worden, en geen facturen, wat een beperktere verplichting is.

Ook bij deze grote verantwoording is het tweede lid van artikel 17 optioneel en alleen relevant als het college concreet wil maken wat er in het inhoudelijke verslag moet staan. Als dit op die wijze concreet wordt gemaakt, hoeft de subsidieontvanger in het inhoudelijke verslag ook niet meer te verantwoorden dan er in dat lid staat.

Het is ten slotte van belang dat het college de indieningstermijn en vaststellingstermijn aanpast naargelang de zwaarte van de verantwoordingsverplichting. Bij de indiening moet er voldoende tijd zijn voor de subsidieontvanger om de gegevens te verzamelen en bij de vaststelling moet er voldoende tijd zijn voor het college om deze gegevens te beoordelen.

Het college kan er ook voor kiezen om in de subsidieregeling een onderscheid te maken tussen kleine, middelgrote en grote subsidies. Kleine subsidies worden dan direct vastgesteld en grote subsidies hebben een verantwoordingsverplichting bij een vaststelling na verlening vooraf. Alle artikelen van deze varianten moeten dan worden toegevoegd. Het college voegt dan aan artikel 15 met het opschrift 'Subsidievaststelling' toe dat die alleen ziet op subsidies van bijvoorbeeld ten hoogste €5.000,- en aan de andere artikelen dat die alleen zien op subsidies van bijvoorbeeld meer dan €5.000,-. Beide artikelen over de wijze van verantwoording moeten dan worden toegevoegd en er moet aan de eerste worden toegevoegd dat die alleen ziet op subsidies van bijvoorbeeld meer dan €5.000,- maar ten hoogste €50.000, en aan het tweede artikel dat die alleen ziet op subsidies van bijvoorbeeld meer dan €50.000,-. De nummering van de artikelen moet dan ook worden aangepast.

Foto: OnzeAuto

IMPLEMENTATIE VAN DE SUBSIDIEREGELING COLLECTIEVE DEELAUTO INITIATIEVEN (LEASE)

ARTIKEL 1. BEGRIPSBEPALINGEN

In deze modelbepaling zijn de in deze regeling voorkomende definities opgenomen. Begrippen die door wijzigingen in de subsidieregeling wegvallen of worden toegevoegd, moeten worden aangepast.

Bewonersgroep

Een bewonersgroep is een groep huishoudens die samen een auto delen. Het college bepaalt het minimumaantal huishoudens en moet, mede gelet op de bevolkingsdichtheid, eisen stellen aan het gebied waarbinnen de huishoudens wonen. Dit kan bijvoorbeeld een minimumaantal van drie huishoudens zijn, die binnen een gebied van vier vierkante kilometer wonen, dus ongeveer 2 bij 2 kilometer.

Buurtcoöperatie

Bij de buurtcoöperatie moet het college ook het minimumaantal huishoudens en het gebied waarbinnen de huishoudens wonen bepalen. Een buurtcoöperatie is een rechtspersoon en wordt vaak opgericht in een verder gevorderde

fase van het deelautogebruik. Het ligt daarom voor de hand om het minimumaantal huishoudens hoger vast te stellen dan bij de bewonersgroep, bijvoorbeeld op vijf huishoudens.

Deelauto

Bij de variant collectieve deelauto initiatieven (lease) ligt het voor de hand om een deelauto op basis van een leaseovereenkomst ter beschikking te stellen. Dit is laagdrempelig en eenvoudig voor administratieve zaken als verzekering of aansprakelijkheid. Een leaseconstructie is daarom als definitie opgenomen. Het kan voor sommige gemeenten echter een te nauwe definitie zijn. Dit heeft ermee te maken dat een leaseconstructie doorgaans hogere structurele kosten heeft dan het delen van een privéauto, en leasen kan voor een bewonersgroep ingewikkeld zijn omdat er geen sprake is van een rechtspersoon. Daarnaast kan het verplichten van een leaseconstructie de drempel verhogen voor sommige bewonersgroepen of buurtcoöperaties om te starten met deelautogebruik. Deze definitie zou dan ook kunnen worden aangepast naar de definitie uit de subsidieregeling individuele en collectieve deelmobiliteit, die breder is.

Bij deze definitie kan het college ten slotte toevoegen dat de deelauto emissieloos moet zijn, als dat voor de gemeente relevant is. Als een deelauto emissieloos moet zijn, moet dat vervolgens ook in de aanvraagvereisten of de verplichtingen terugkomen. Dit helpt mee aan de energietransitie, maar kan ook als een drempel worden ervaren door bewoners.

Van de straat halen

Bij het tweede zinsdeel van deze begripsbepaling moet het college een keuze maken. De eerste optie is alleen relevant als de gemeente het verminderen van het autogebruik in het algemeen belangrijk vindt, bijvoorbeeld om uitstoot of verkeersdruk te verminderen. De tweede optie is alleen relevant als het verminderen van het aantal auto's in de openbare ruimte een doel is van de gemeente en is opgenomen in artikel 3.

Foto: OnzeAuto

ARTIKEL 3. DOEL

In dit artikel moet het college het doel van deze subsidieregeling bepalen. Voor veel gemeenten zal het doel van het stimuleren van het delen van auto's voornamelijk het verminderen van uitstoot en het bevorderen van sociale cohesie zijn. In sommige gemeenten, naar verwachting vooral in grotere gemeenten, kan het verminderen van het aantal auto's in de openbare ruimte echter ook een doel zijn. Dit kan het absolute aantal auto's in de gemeente betreffen, of het aantal auto's per persoon. Dit artikel biedt dan ook de mogelijkheid dat doel ook expliciet te benoemen.

ARTIKEL 5. ACTIVITEITEN

Het college bepaalt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. De activiteiten zijn het fundament van de subsidieregeling en weerspiegelen het doel uit artikel 3. Het model biedt hiervoor een basis, maar activiteiten kunnen uitgebreid, aangepast of geschrapt worden.

Onderdeel a wordt verder uitgesplitst. Subonderdeel 3 bevat daarbij een optioneel deel, dat alleen nodig is wanneer de gemeente geen stalling voor de bewoner verschaft en de stallings- en verzekeringskosten wil subsidiëren. Dit zal primair aan de orde zijn in grotere gemeenten waar parkeren schaars en vaak betaald is. Onderdeel e en f zijn optioneel, het college moet besluiten of er subsidie voor deze activiteiten

wordt verstrekt. Zo hoeft er bijvoorbeeld geen subsidie voor professionele begeleiding te worden verstrekt, als een bewonersgroep of buurtcoöperatie begeleiding vanuit de gemeente krijgt. Het is daarbij wel van belang dat als onderdeel e niet wordt opgenomen, er ook geen subsidie voor professionele begeleiding voor het oprichten van een buurtcoöperatie (onderdeel g) kan worden aangevraagd. Onderdeel g zou dan moeten worden uitgebreid om ook subsidie voor professionele begeleiding te kunnen aanvragen. Ten slotte is ook het vergoeden van sloop-, stallings- of verzekeringskosten niet nodig, wanneer de gemeente een stalling beschikbaar stelt.

Meer praktische informatie over hoe de gemeente kan ondersteunen bij het plaatsen van een deelauto, is te vinden in de [Toolkit Bewonersinitiatieven](#).

Foto: OnzeAuto

ARTIKEL 7. HOOGTE VAN DE SUBSIDIE

Het college bepaalt de maximale hoogte van de subsidie. Dit is een per activiteit nader te bepalen bedrag, dat afhankelijk is van het budget dat de gemeente hiervoor beschikbaar kan en wil stellen. Het is in elk geval niet nodig dat de te verstrekken subsidiebedragen kostendekkend zijn. Het is ook mogelijk om gebruik te maken van percentages, zoals bijvoorbeeld 80% van de kosten voor het oprichten van een buurtcoöperatie. Bij de verantwoording moet dan gebruik worden gemaakt van facturen en de eventuele bevoorschotting moet in lijn zijn met de gekozen percentages.

Wat de hoogte van de bedragen is, kan dus uiteenlopen. Dit blijkt in de praktijk ook. In de volgende tabel staan de bedragen die op dit moment in de gemeente Groningen en Den Haag worden gehanteerd. Een deel van de activiteiten staat niet expliciet in de subsidieregeling van deze gemeenten. Het richtlijnbedrag is dan opgebouwd uit de onderdelen die onder die activiteit vallen. Het is daarnaast belangrijk dat de gemeente Groningen naar aanleiding van een evaluatie overweegt de bedragen te verhogen om het stimulerende effect te verhogen. Aan de hand van de subsidiebedragen die door de gemeenten worden gehanteerd is in de rechterkolom een subsidiebedrag ingeschat dat in het algemeen redelijk kan worden geacht in de tegemoetkoming. Maar gemeenten kunnen zelf bepalen wat zij redelijk achten. Zo heeft Den Haag ervoor gekozen om hoger in de kosten tegemoet te komen. Ten slotte kan het wenselijk zijn om per activiteit een maximum te stellen, zoals bij de gemeente Groningen.

Het tweede lid is optioneel en alleen relevant als het college deze bedragen jaarlijks wil indexeren. Als de jaarlijkse indexering wordt toegevoegd, moet worden ingevuld op welke manier er wordt geïndexeerd. Het college kan daar jaarlijks over beslissen, maar het is ook mogelijk in een vaste indexeringswijze te voorzien. Het kan behulpzaam zijn om een indexatie-mogelijkheid toe te voegen, om kosten opnieuw te kunnen bepalen wanneer ze niet meer toereikend zijn. Ervaring uit Groningen leert dat een optie tot indexatie waardevol kan zijn.

De bedragen in deze tabel zijn enkel richtlijnen. Afhankelijk van de wensen en budgetten van de gemeente, kunnen deze bedragen per gemeente anders zijn.

In het bijzonder voor de professionele begeleiding is het van belang na te gaan welke begeleiding de gemeente kan bieden, zoals het ondersteunen bij de werving van leden, en welke begeleiding vanuit een externe partij kan komen, zoals het sluiten van een lease-contract. Deze begeleiding is vaak verschillend, waardoor allebei de vormen van begeleiding nodig kunnen zijn.

	Groningen	Den Haag	Inschatting redelijke tegemoetkoming
Proefperiode: a. plaatsen en rijklaar maken; b. extra kosten kortlopend leasecontract; c. stallingskosten; d. kosten stilstaande auto	€-	€-	€5100,- a. € 1200,- b. € 300,- c. € 300,- per maand per auto d. € 300,- per maand per auto
Plaatsen en rijklaar maken van een deelauto	€400,- met een maximum van vier deelauto's	€1250	€1200
Inrichten van een deelsysteem	€400,- met een maximum van vier deelauto's	€2000	€2000
Bestickeren of markeren	€-	€250	€200
Professionele begeleiding	€-	+/- €5000,-	€3000,- voor de proefperiode, €1500,- per maand daarna
Slopen, stallen of verzekeren	€-	€-	Slopen: €100,- Stallen en verzekeren: €300,- per maand
Oprichten van een buurtcoöperatie	€2000	€7500,- dit is inclusief professionele begeleiding.	€5000

Meer praktische informatie over hoe de gemeente kan ondersteunen bij het plaatsen van een deelauto, is te vinden in de [Toolkit Bewonersinitiatieven](#).

ARTIKEL 8. SUBSIDIEPLAFOND

Het college bepaalt het subsidieplafond. Het subsidieplafond is het maximale totaalbedrag dat voor deze subsidieregeling beschikbaar is. Doorgaans is dit een bedrag per kalenderjaar, maar het kan ook voor een andere periode of bijvoorbeeld per wijk of buurt worden vastgesteld. Ook is het mogelijk om het subsidieplafond per kalenderjaar te laten verschillen. In dat geval moet aan het eerste lid een opsomming van het bedrag per kalenderjaar worden toegevoegd. In het tweede lid moet het artikel van de ASV worden ingevoegd dat ziet op de regels die in acht worden genomen bij een verlaging van het subsidieplafond.

ARTIKEL 9. WIJZE VAN VERDELING

In dit model is gekozen voor een verdeelsystematiek van wie het eerst komt, wie het eerst maalt. De datum van ontvangst van een complete aanvraag, bepaalt dan de volgorde waarin subsidie wordt verleend. Als met een aanvraag het subsidieplafond wordt bereikt, zal aan de volgende aanvraag geen subsidie meer worden verleend.

Als er alleen digitale aanvragen kunnen worden ingediend moet aan het tweede lid worden toegevoegd dat ook het tijdstip van belang is. De volgorde van ontvangst blijft dan leidend voor de verdeelsystematiek.

Als het ook mogelijk is een aanvraag per post te doen, is het niet altijd mogelijk om de volgorde van ontvangst vast te stellen. Het derde lid moet dan worden toegevoegd om een terugvaloptie te hebben als er meerdere aanvragen op één dag binnenkomen en het subsidieplafond daarmee wordt overschreden. Deze terugvaloptie is een loting tussen de aanvragen die op dezelfde dag zijn binnengekomen.

ARTIKEL 10. AANVRAAG

Het college stelt in dit artikel eisen aan de gegevens die een aanvrager moet aanleveren om een complete aanvraag in te dienen. Deze gegevens kunnen per activiteit verschillen. Het model biedt hiervoor een basis, maar de aanvraagvereisten kunnen uitgebreid, aangepast of geschrapt worden.

De omschrijving van de proefperiode uit subonderdeel 1 van onderdeel a is nuttig om op papier te hebben maar kan voor bewoners een drempel zijn. Het is dan ook van belang in het aanvraagformulier duidelijk te maken wat hier precies in moet staan en dat dit niet al te uitgebreid hoeft te zijn. Dit geldt ook voor de omschrijving van de opzet in subonderdeel 1 van onderdeel b.

Subonderdeel 3 van onderdeel a en b is optioneel en alleen relevant als het college de emissieklasse van de auto belangrijk vindt. De emissieklasse kan drempelverhogend werken.

De onderdelen c en d zijn optioneel en alleen relevant als die activiteiten in artikel 5 zijn opgenomen.

Indien er in deze subsidieregeling gebruik wordt gemaakt van een aanvraag tot vaststelling, kan in de artikelsgewijze toelichting van dit artikel worden toegevoegd dat de uiteindelijk betaalde factuur onderdeel is van de verantwoording.

ARTIKEL 11. AANVRAAGTERMIJN

Dit artikel is optioneel en alleen relevant wanneer het college een andere aanvraagtermijn wil hanteren dan in de gemeente op grond van de ASV gebruikelijk is.

ARTIKEL 12. BESLISTERMIJN

Dit artikel is optioneel en alleen relevant wanneer het college een andere beslistermijn wil hanteren dan in de gemeente op grond van de ASV gebruikelijk is.

ARTIKEL 13. AANVULLENDE WEIGERINGSGRONDEN

Het college kan, in aanvulling op de ASV, weigeringsgronden aan de subsidieregeling toevoegen. Het ligt in elk geval voor de hand dat het college een subsidieaanvraag weigert, wanneer een bewoner binnen de bewonersgroep of buurtcoöperatie al subsidie ontvangt voor dezelfde activiteit.

Onderdeel b van deze bepaling is optioneel. Deze weigeringsgrond is niet nodig, maar kan een handvat zijn om te voorkomen dat bewoners subsidie voor zeer hoge kosten voor professionele begeleiding of de oprichting van een buurtcoöperatie aanvragen.

ARTIKEL 14. AANVULLENDE VERPLICHTINGEN

Het model biedt voor de aanvullende verplichtingen de basis, maar de verplichtingen kunnen uitgebreid, aangepast of geschrapt worden. Gemeenten kunnen dus verplichtingen weghalen en aanvullen waar zij dat nodig vinden. Het is belangrijk te benoemen dat verplichtingen als drempel kunnen worden ervaren. Het college moet een afweging maken tussen controle en toegankelijkheid van de subsidieregeling en dus het gebruik van deelautogebruik.

In het model is nu een onderscheid gemaakt tussen verplichtingen die bij bepaalde activiteiten altijd gelden en verplichtingen die het college, in aanvulling op de ASV, kan verbinden aan elke subsidieverlening. De vaste verplichtingen staan in het eerste lid en gelden alleen wanneer er subsidie wordt aangevraagd voor de proefperiode of het plaatsen en rijklaar maken van de extra deelauto. De optionele verplichtingen staan in het tweede lid. Bij de optionele verplichtingen maakt het college dus bij elke subsidieaanvraag de afweging welke verplichtingen in deze situatie noodzakelijk zijn. Zo kan het in landelijke gebieden minder nodig zijn om per deelauto minimaal twee auto's die in het bezit zijn van de personen binnen de huishoudens van straat te halen, of is de kennisuitwisselingsbijeenkomst een te grote last omdat de bewonersgroep klein is.

Wanneer de subsidieontvanger niet aan deze verplichtingen voldoet, kan de subsidie lager worden vastgesteld of worden ingetrokken. Als er in de subsidieregeling wordt gekozen voor directe vaststelling, kan die vaststelling echter worden ingetrokken of ten nadele van de ontvanger worden gewijzigd in lijn met artikel 4:49, eerste lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

Onderdeel d is optioneel en alleen relevant als de gemeente inzicht wil in het daadwerkelijke gebruik van de deelauto's.

Foto: DEEL

Foto: OnzeAuto

DIRECTE VASTSTELLING OF AANVRAAG TOT VASTSTELLING MET VERANTWOORDING (ARTIKELN 15 TOT EN MET 18)

Het college bepaalt of subsidie direct wordt vastgesteld of dat de subsidieontvanger na de verlening een aanvraag tot vaststelling indient met een verantwoording. De keuze heeft gevolgen voor de lasten voor het college en voor de subsidieontvanger. Een directe vaststelling van de subsidie is eenvoudiger, maar bij verantwoording na verlening kan er beter gecontroleerd worden of en hoe activiteiten zijn uitgevoerd.

Als het college kiest voor directe vaststelling neemt het college artikel 15 met het opschrift 'Subsidievaststelling' in de subsidieregeling op. Als een bewonersgroep of buurtcoöperatie dan een subsidieaanvraag indient, bepaalt het college of is voldaan aan de aanvraagvereisten. Als dat zo is, wordt de subsidie verleend. Bij directe vaststelling wordt de subsidie vervolgens ook meteen vastgesteld en krijgt de bewonersgroep of buurtcoöperatie 100% van de verleende subsidie uitbetaald. Deze vaststelling kan achteraf worden ingetrokken of gewijzigd als toch blijkt dat niet aan de verplichtingen is voldaan, volgens artikel 4:49, eerste lid, onderdeel c, van de Awb. Directe vaststelling wordt doorgaans gebruikt bij subsidies onder de €5.000,-.

Het college kan ook bepalen dat het de subsidie eerst verleent en dat de subsidieontvanger na afloop een aanvraag tot vaststelling moet indienen waarbij moet worden aangetoond dat er is voldaan aan de verplichtingen. Als het college voor

die variant kiest, neemt het college de artikelen vanaf artikel 15 met het opschrift 'Bevoorschotting' tot en met artikel 18 in de subsidieregeling op.

Bij vaststelling na verlening vooraf beoordeelt het college niet alleen bij het indienen van de aanvraag of aan de aanvraagvereisten en voorwaarden is voldaan, maar vindt ook een beoordeling achteraf plaats. Verder is het gebruikelijk dan ook een bepaling op te nemen op grond waarvan een voorschot op de subsidie wordt verstrekt. Daarnaast moet het college bepalen hoe die bevoorschotting precies plaatsvindt, welke indieningstermijn en vaststellingstermijn er wordt gehanteerd en welke gegevens er bij de aanvraag tot vaststelling moeten worden aangeleverd. Als er daarbij wordt afgeweken van de ASV, moet het college dat in de subsidieregeling aangeven. Deze vorm van vaststelling wordt doorgaans gebruikt bij subsidies tussen de €5.000,- en €50.000,-. Het is daarbij nog optioneel om het tweede lid op te nemen, waarin voor een aantal activiteiten alleen beeldmateriaal ingediend hoeft te worden, en geen facturen, wat een lagere verplichting is.

Het college kan er ook voor kiezen om in de subsidieregeling een onderscheid te maken tussen kleine en grote subsidies. Kleine subsidies worden dan direct vastgesteld en grote subsidies hebben een verantwoordingsverplichting bij een vaststelling na verlening vooraf. Alle artikelen van deze varianten moeten dan worden toegevoegd. Het college voegt dan aan artikel 15 met het opschrift 'Subsidievaststelling' toe dat die alleen ziet op subsidies van bijvoorbeeld ten hoogste €5.000,- en aan de andere artikelen dat die alleen zien op subsidies van bijvoorbeeld meer dan €5.000,- en ten hoogste €50.000,-. De nummering van de artikelen moet dan ook worden aangepast.